SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 75) DINGSDAG DEN 19e. SEPTEMBER. (Ao. 1820.)

PARAMARIBO.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN

De Fransche Brik *la Confiance*, Kapt. B. DUMENIE, van *Martinique*.

UITGEZEILD.

De Noord Amer. Brik *Juno*, Kapt. JOHN MULLER, naar *Boston*.

De Noord Amer. Schoener *Eliza*, Kapt. JOSEPH BAREISE, naar *Baltimore*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Amsterdamsche Couranten van Junij 1820.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, *den 16den Junij.* Naar men verneemt zal er op de Eems eene inrigting voor Loodsen tot stand komen, hetwelk voor den handel en de scheepvaart van veel belang zal zijn. Op het eiland Borcum wonen zeer ervaren zeelieden, welke de Ooster- en Wester-Eems naauwkeurig kennen, en na dat de regering op dat eiland eene voortreffelijke vuurbaak op den hoogen kerktoren heeft doen aanleggen, welke meer dan op 4 mijlen afstand in zee gezien kan worden, zoo zal, door de inrigting van Loodsen, met een Loodsen-Kommandeur aan hun hoofd, de scheepvaart op de Ooster- en Wester Eems eene der zekerste aan de geheele Noordkust worden, naardien de uitwateringen van dien stroom zeer diep zijn, zoo dat de grootste koopvaardijschepen, wanneer goede Loodsen zich aan boord van dezelve bevinden, de Eems kunnen opzeilen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN *den 30e. Meij.* Laatstleden vrijdag is door den Markies *van Lansdown* zijn aangekondigd voorstel, tot onderzoek naar den staat onzes buitenlandschen handels gedaan. Hij zou liever, zeide hij, eene voordragt hieromtrent van den kant der ministers hebben zien inkomen, doch dit niet geschiedende, gevoelde hij het zijnen pligt, als lid des Parlements, het kwaad te onderzoeken en naar hulpmiddelen uit te zien. Hij beperkte zijne motie tot den staat des handels, om niet de deur voor het bepleiten aller theoriën te openen, en tot een dorren strijd tusschen derzelver voorstanders te maken, hetgeen een bedaard, gemeenschappelijk onderzoek van vrienden des vaderlands worden moest. Verre was dus van hem het oogmerk, om eenen tak van volksvlijt en volkswelvaart boven den anderen te doen begunstigen. Zulk een oogmerk was zoo onuitvoerbaar als het onregtvaardig zijn zou. De bronnen van den voorspoed des lands waren te naauw door eenen onverbreekbaren band vereenigd. In 1815 leed handel en fabrijken, omdat de landbouw leed; thans was het geval gelijk, maar omgekeerd. Er waren, moest hij erkennen, lieden die geloofden, dat dit land gelukkiger en bloeijender zijn zou, bijaldien het, van fabrijken geheel onafhankelijk, zijnen welstand uitsluitend op den landbouw gegrond had. Gelukkiglijk behoefde hij deze bespiegelende stelling niet te onderzoeken: wij hadden geene keus meer; de tegenwoordige toestand des lands berustte op handel en fabrijken, die het groot gemaakt hadden, en op dien trap van grootheid moesten handhaven. Geen zetregel was gegronder dan deze, dat, door voort te brengen, hetgeen een land het goedkoopst kon voortbrengen, en van elders te halen, wat ons eigen land niet dan met zware kosten kon opleveren, de grootste mate van geluk aan de talrijkst mogelijke bevolking kon verschaft wer-

den. Wat men ook beweren mogt omtrent de meerdere of mindere talrijkheid der bevolking, die in ons land van den buitenlandschen handel leefde, zelfs al was zij slechts een vierde, een zesde, een twaalfde, zoo zou de ondergang van dat zesde of twaalfde door de overige deelen verderfelijk gevoeld worden. In den loop des oorlogs had men, bij ongewone inspanning, en bij aanwending van het grootst mogelijk getal werkende handen, het kapitaal aangesproken in plaats van slechts de inkomsten te gebruiken. Het gevolg daarvan was, dat men de inkomsten, als ware het, voor langen tijd verpand had. Het was hier om, dat de landen, die kapitaal bezaten, zich na den oorlog in meer gedrukten staat bevonden dan de armere, en dit gaf tevens het antwoord op de vraag, in een rekwest van *Birmigham* gedaan, waarom, bij zoo veel innerlijken rijkdom, zoo veel ellende gevoeld werd. Zulk een toestand vorderde herstel; het meest in het oog loopend middel van herstel was, vertier voor onze fabrijkwaren en dus werk voor onze arbeidende klasse te vinden, en de duidelijkste weg daartoe, onzen handel naar buiten te bemoedigen, door denzelven van de belemmeringen, welke hem kluisterden, te ontslaan. De twee bedenkingen, welke men hierbij in acht moest nemen, waren, onze staatsinkomsten niet te verminderen, en de belangen der genen, die zich ter goeder trouw op de voortduring der bestaande inrigtingen verlaten hadden, niet te kwetsen; bedenkingen van gewigt, maar die veranderingen, door hoogere belangen en eene wijzere staatkunde gevorderd, niet moesten keeren. Men behoorde zich te herinneren, dat het geen omtrent deze twee punten gedaan was, eene afwijking was van gezondere beginselen; dat vrije handel de regel zijn moest, en beperking de uitzondering (Hoor) Verbodwetten, als zoodanig, behoorden er in het geheel niet te bestaan; de vervaardiging van het geen, zonder verbodwetten, niet vervaardigd of verkocht kon worden, moest men opgeven. Onze navigatie wetten zou hij niet dan met omzigtigheid aanroeren. De verzachting, welke hij daarin wilde voorslaan was niet van dien aard, dat, of zij, die deze wetten als den grondslag onzer nationale veiligheid beschouwden, of onze scheepsreders, die hunne belangen daaraan verbonden meenden, door zijn voorstel ontrust konden worden. Hij bedoelde alleen dat de invoer toegestaan werd, van voortbrengselen uit alle oorden van Europa, zonder dat het noodig zij daartoe in Engeland gebouwde schepen te gebruiken, of schepen der natie, van welke de voortbrengselen afkomstig zijn. Zoo als thans de wetten stonden kon een schip, dat een deel zijner lading in eene Fransche haven had ingenomen, en daarna, om die aan te vullen, naar eene Vlaamsche haven gezeild was, in geene Britsche haven binnen komen. Hij wilde voorslaan, zulk een schip te veroorlooven in onderscheidene havens van Europa het assortiment zijner lading te maken, zonder de vrijheid te verliezen om Engeland aan te doen; nogtans zou, van dit verlof, de invoer van koloniale produkten uitgezonderd moeten zijn. Een ander punt, dat hij zou aandringen, was volkomene vrijheid van den transito-handel; deze zou het stelsel van opslag of entrepot bemoedigen, en onze havens de stapelplaatsen voor vreemde natiën maken. Vrijdom van transito gaf gelegenheid tot het assorteren van ladingen en dus tot uitbreiding des handels in het algemeen. De Iersche linnen-handel had zich te voren met vrucht tegen die vrijheid van transito verzet, doch zulks was in eenen tijd geschied, toen wij de scheepvaart van geheel Europa in handen hadden; bevorens had de Iersche linnen-handel ook zonder het regt van 15 pCt. op buitenlandsche linnens gebloeid; wilden wij geene Duitsche of andere linnens toelaten, zoo zou de buitenlander die gaan halen, waar hij ze krijgen kon. Even nadeelig waren de regten op het Noordsche timmerhout, eene beperking, over wier eventuele afschaffing niemand zich beklagen kon, vermits zij een tijdelijke maatregel was, die in Maart aanstaande verviel. Zij die zich het sterkst tegen zulk eene afschaffing verhieven, waren de scheeps reders, een achtingwaardig ligchaam van menschen, doch wier gronden van tegenstand daarom niet minder ongegrond

waren. Zij vertoonden dat, wijl Kanada verder afgelegen en de vaart derwaarts moeijelijker was dan naar Noorwegen, een deel hunner schepen ongebruikt zou blijven. Dit was een argument van de zelfden aard als of men zeide dat, om meer paarden te houden, het goed was, er eens zoo veel voor de rijtuigen te spannen als noodig is. Daarenboven was het erkend, dat het hout uit Kanada, masten uitgezonderd, veel minder deugdzaam was dan dat uit Noorwegen. Waarom dan, met grootere kosten, van eene afgelegener plaats, en in slechtere hoedanigheid, eene grondstof gehaald, die aan onze huizen, bruggen, kanalen, ja (zoo inconsequent waren de verzoekers) aan onze schepen zelven zoo overvloedig gebruikt werd. Men zeide, de Noordsche houtverkoopers nemen van ons geene manufakturen in retour; doch zoo zij die al niet regtstreeks ontvangen, zoo ontvangen zij dezelve over Leipzig en andere plaatsen. Ook erkende hij geenzins het grondbeginsel, dat alle goederen, die wij ontvangen, ook in goederen betaald moesten worden; betaalden wij met geld, zoo hadden wij dit geld elders voor onze manufakturen ingeruild; op deze wijze was reeds lang de Oost-Indische handel gedreven.

(Het vervolg in onze aanstaande.)

RUSLAND.

PETERSBURG, *den 27sten Mei*. In den namiddag van den 24sten dezer ontstond er, in het Keizerlijk Paleis te Zarskójeselo, een brand, waardoor een groot gedeelte van hetzelve, nevens het nieuw gesticht lyceum, bij eenen zwaren wind en ondanks alle pogingen tot blussching, snellijk in den asch gelegd werd. De brand is in den koepel der kerk uitgebroken. Z. M., en de Keizerin *Elisabeth* bewoonden het paleis reeds sedert twee weken, en dat gedeelte, hetwelk aan Hoogstdezelven ten verblijf diende, is geheel afgebrand. De persoonlijke tegenwoordigheid des Keizers deed aller ijver ontgloeijen, om die woedheid te stuiten, hetwelk dan ook door onvermoeide pogingen en het omverhalen van een gedeelte van het paleis gelukte, zoo dat de eene helft is bespaard gebleven. HH. MM. hebben vooreerst de residentie der Keizerinne *Maria*, Pawlowskij, betrokken, terwijl Hoogstdezelve nog Gatschina bewoont.

SPANJE.

MADRID, *den eersten Junij*. Eergisteren heeft ten hove de plegtigheid van den handkus plaats gehad, ter viering van den Verjaardag des Konings.

Het decreet des Konings, van den 12den der verledene maand, de nationale schuld betreffende, erkent geenszins de negotiatie, door wijlen Koning *Karel IV*, in Holland gedaan, uit hoofde van den invloed, waar onder alstoen de voormalige zeven Vereenigde Provinciën stonden; doch het erkent stellig al de overige verbindtenissen van vroegeren datum dan den 18den Maart 1808, welke de voornaamste schuld van den staat uitmaken.

Een der eerste financiële maatregelen der Cortes zal zijn, het doen van uitspraak over de validiteit der twee Amsterdamsche geldleeningen. Van die van 1815 is niets in de schatkist gekomen en het meerendeel van 1807 werd te Amsterdam geconfiskeerd; in dezen staat van zaken is de koers dier obligatiën zeer eventueel, vermits derzelve validiteit sterk zal worden betwist (*Het* Journal de Paris, *waaruit dit artikel ontleend is, gebruikt het woord* constatée, *het geen echter noodwendig* contestée *zal moeten zijn*); gelijk mede de betaling van derzelver interessen.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, *den 10den Mei*. De ondernemende *Mehmet Aly*, Pacha van Egipte, die steeds op de uitbreiding van zijn gebied bedacht is, heeft een korps troepen naar Lybie gezonden, om de Arabische volksstammen aldaar, die deze, in voortbrengselen zoo rijke, provincie in bezit hebben, en aan de handelskaravanen groote schaden

berokkenen, aan zich te onderwerpen. Verscheidene reizigers, welke zich bij deze expeditie voegen, om den tempel van *Jupiter Ammon* te bezoeken, berigten, dat deze stoute onderneming met zoo zeer door de Arabieren als wel door de onder de troepen uitgebrokene pestkwaal zal belet worden. Echter heeft de Pacha al dadelijk nieuwe versterkingen aan de troepen nagezonden. Zoo ook heeft hij 7 a 8000 man naar Nubie doen vertrekken, om de zich nog aldaar bevindende Mammelukken aan zich te onderwerpen, en deze provincie, welke de markten van het oosten met olifantstanden, struisvederen, gommen, tamarinde enz. rijkelijk verzorgt, met zijn stadhouderschap te vereenigen.

De toerustingen tegen *Aly Depedelenly*, Pacha van Janina, duren voort, en van verschillende kanten hoort men van het zamentrekken van troepen, welke zich met die van de tegen hem aanrukkende Pacha's vereenigen moeten. *Pehlivan*-Pacha, die deze expeditie aanvoert, heeft van de Porte versterking van geschut verlangd, en deswege 60 stukken kanon nevens drie orta's Toposchi's (artilleristen) bekomen.

Van Bagdad wordt gemeld, dat de Schach van Persie nog altijd gevaarlijk ziek ligt, en er bijna geene hoop op zijn herstel overig blijft. De Porte heeft voor eenige tijd eenen beambte naar Teheran afgevaardigd, zoo wegens de nog heerschende verschillen nopens de grenzen, als ook om zich bekend te maken met den eigenlijken toestand van zaken in dat land.

ADVERTISSEMENTEN.

J. VAN WALRÉ Jr. Eerste Exploicteur deezer Colonie, zal op Vrijdag den 22e. September 1820, ter Castelenye van den Hove *Civiel* publiek by Executie verkoopen:

Een Huis en Erf, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo*, aankomende Mr. M. S. SCHUSTER.

Paramaribo den 15e. September 1820.

Die geene welke iets te pretendeeren hebben van de Plantagien *Diamond*, *Paradise* en *Union* in Niekerie, ten lasten WILLIAM STUART privé, gelieven hunne pretentien in blanco te zenden aan

W. A. CARSTAIRS.

C. F. STEINHARD en H. KONING qq, Kurators over de Persoon en Goederen des Innocente A. NEYTSCH, zullen op Woensdag den 20e. dezer aanstaande, voormiddag om twaalf uure, publiek aan de meestbiedende voor den tijd van drie Jaren Verhuuren, Een Huis en Erf, aan de *Schutten Straat*, zeer goed gesitueerd tot Chirurgijns Practijk, de Verhuuring zal in het gemelde Huis geschieden en de Conditien liggen ter Secretarij Civiel ter visie.

Op de Plant: *Moed en Kommer* zijn te bekomen volwassen Bananen, adres ten Kantoore van

C. J. FUCHS.

TE KOOP.

Een Huis en Erf, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo* aan de Voorstad *Zelandia*, of zogenaamde *Combé*, addres bij

E. S. von KAPS.

Paramaribo den 7e. September 1820.

Heden middag 4 uuren Vendue ten Huize aan de *Grave Straat* laatst bewoond door nu wijlen den Heer SERVANT LA FAYE, van Medecijnen, Apothecars Gereedschappen, Chirurgijns Instrumenten en Medecinale Boeken.

Gedrukt te PARAMARIBO *ter Gouvernements Drukkerij van* C. J. FUCHS.